

ÅLANDS MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSMYNDIGHET

Prövningsnämnden

Norragatan 17, 22 100 Mariehamn

Tel. (018) 528600 växel, Fax. (018) 528601

www.miljohalsoskydd.ax

MILJÖTILLSTÅND

Beslut nummer	Diarienummer
ÅMH-Pn 45/08	2008-0346, 2008-0347,
Beslutsdatum	2008-0396
26.11.2008	

Sökanden

Göran Jansson
Kullavägen 76
22220 Emkarby

Jan Mattsson
Ängesvägen 22
22330 Tjudö

Matts Toivonen
Svartsmara
22310 Pålbole

Ärende

Ansökan avser miljö tillstånd för uttag av bevattningsvatten ur Bjärströms träsk, Finström.

Den i ansökan avsedda verksamheten är tillståndspliktig enligt:

- 11 § LL (2001:30) om miljöskydd och miljö tillstånd (miljöskyddslagen),
- 1a § LF (2001:35) om miljöskydd och miljö tillstånd (2007/95) (miljöskyddsförordningen),
- 6 kap, 16 § punkterna b), c) och d) i vattenlag (1996:61) för landskapet Åland (vattenlagen).

Beslut

Miljö tillstånd

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet beviljar med stöd av 24 § miljöskyddslagen miljö tillstånd till Göran Jansson, Jan Mattsson och Matts Toivonen för uttag av bevattningsvatten ur Bjärströms träsk i Finström. Senast 3 månader efter att tillståndet vunnit laga kraft ska bildande av en bevattningssammanslutning påbörjas. Efter att en bevattningssammanslutning bildats övergår miljö tillståndet till bevattningssammanslutningen.

Giltighet

Tillståndet gäller tillsvidare.

Tillståndet kan ändras eller återkallas av Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet om vattenmängden inte räcker till för alla som kan ges rätt att ta vatten ur Bjärströms träsk. Tillståndshavaren ska inkomma med en ansökan om granskning och revidering av tillståndsvillkor senast 31.12.2018. Om ansökan om revidering av

tillståndsvillkor inte görs inom den föreskrivna tiden förfaller tillståndet i enlighet med 33 § 2 mom. miljöskyddslagen.

Ersättning

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet har prövat frågan om ersättningskyldighet enligt 7 kap, 8 § vattenlagen. Myndigheten konstaterar att i tillståndet givna tillståndsvillkor utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan ersättningsgill skada som avses i 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Miljökonsekvensbedömning

Till underlag för detta beslut krävs inte en miljökonsekvensbedömning. Myndigheten har övervägt behovet av miljökonsekvensbedömning i enlighet med 2 och 3 §§ i landskapsförordning (2006:86) om miljökonsekvensbedömning.

Villkor

Tillståndshavaren ska följa nedanstående villkor utfärdade med stöd av 25 och 26 §§ miljöskyddslagen samt 6 kap 23 § vattenlagen.

1. Tillstånd ges till ett vattenuttag på maximalt 21 400 m³ per år från Bjärströms träsk i Finström.
(4 kap. 1 och 4 §§ vattenlagen)
2. Vattenuttag får endast ske så länge som vattennivån i tåkten inte underskrider tröskelnivån med 15 centimeter.
(4 kap. 1 och 4 §§ och 5 kap. 1 § vattenlagen)
3. En pegel ska kalibreras mot träskets tröskelnivå och förankras på sådant sätt att den inte kan rubbas. Pegeln ska vara placerad på ett lämpligt och lättillgängligt ställe. På pegeln ska finnas markering av tröskelnivå samt lägsta uttagsnivå. Pegeln och dess placering ska godkännas av Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet innan bevattningsvattenuttag sker.
(4 kap. 4 § vattenlagen)
4. Vattenuttagen ska mätas med vattenmätare. Vattenmätarna ska installeras på ett av Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet godkänt sätt och anmälas till myndigheten för besiktning senast två veckor innan bevattningsvattenuttaget inleds.
(23 § miljöskyddslagen)
5. En ansvarig person ska utses för att övervaka bevattningsutrustning samt upprätthålla kontrollprogram och dennes kontaktuppgifter meddelas till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet innan bevattningsvattenuttag sker. Myndigheten ska meddelas vid byte av ansvarig person.
(23 § miljöskyddslagen)
6. En journal ska uppgöras och minst innehålla
 - anteckning om vattenuttag månadsvis
 - anteckning om vattenstånd. Mätning av vattenstånd ska göras varannan vecka under perioden maj-september och under bevattningsperioden ska mätning utföras varje vecka.

En sammanställning av journalen ska inkomma till myndigheten årligen senast 31 oktober.

(23 § miljöskyddslagen)

7. Eventuellt avslutande av verksamhet ska meddelas Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.
(52 § miljöskyddslagen)

Beslutsmotiveringar

Bjärströms träsk är en grund sjö, med ett maximalt djup på 1,15 meter, som har sänkts vid flera tillfällen. Träsket är 25,4 hektar stort och har ett nederbördsområde på ca 4 km². Sjön är en vassrik Chara-sjö med ett rikt fågelliv och många intressanta växtarter. Runt träsket finns relativt mycket våtmarker som bidrar till att sjön har relativt konstanta nivåer. Sjön är värdefull ur forsknings- och undervisnings-synvinkel och det finns mycket bakgrundsdata om sjön. I samband med yngelnotning under sommaren 2001 (Sillanpää 2001) konstaterades att fiskbeståndet bestod av åtminstone 5 olika arter och åtminstone tidigare har Bjärströms träsk utgjort en viktig lekplats samt ett viktigt yngelområde för gädda.

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet har granskat miljötillståndsansökan, beaktat inkomna utlåtanden samt förutsättningarna för beviljande av tillstånd. I avgörandet har myndigheten beaktat vad som bestämts om skydd av allmänna och enskilda intressen.

Ett uttag på 21 400 m³ motsvarar en teoretisk sänkning på 8 centimeter. Uttaget innebär inget hot mot träsket under normala år men för att skydda sjön vid extremt låg vattenföring sätts villkor om bevattningsstopp vid 15 centimeter under tröskelnivån. Tillståndshavaren ska dock alltid sträva efter ett så litet uttag som möjligt. Myndigheten har beaktat att sjön är relativt unik och att stora uttag riskerar att försämra sjöns tillstånd. Den lägsta uttagsnivån baserar sig på mätningar som gjorts av tillsynsmyndigheten under september 2003 och augusti 2006 i samband med mycket låg vattenföring. Nivån har vid dessa tillfällen varit på nivån $N_{60} + 2,00$ meter, vilket motsvarar en sänkning på ungefär 15 cm.

Tillståndshavaren använder kanonbevattning för sina grödor. Vid bevattning med vattenkanon ska man sträva till att bevattna grödor nattetid då avdunstningen är som lägst, annars föreligger det risk för att en stor del av bevattningsvattnet avdunstar innan det hinner infiltrera i marken. Vattenuttaget och vattennivån i Bjärströms träsk ska mätas och antecknas under perioden maj-oktober eftersom denna period är mest intressant vid uppföljning av verksamhetens miljöpåverkan. För att få tillförlitliga mätresultat av träskets vattennivå ska pegeln kalibreras mot träskets tröskelnivå och både tröskelnivån och den lägsta uttagsnivån ska tydligt utmärkas på pegeln. Vidare ska vattenmätare installeras för att man ska få tillförlitliga uppgifter på vattenuttagsmängd.

Enligt 13 kap. 1 § punkt c) vattenlagen ska bevattningssammanslutning bildas om flera tillsammans eller var för sig efter ansökan beviljats tillstånd att inom sådan sammanslutning utnyttja samma vattentillgång. Vidare får enligt 13 kap. 15 § vattenlagen, vid meddelande av tillstånd bestämmas att tillståndshavaren ska utgöra en bevattningssammanslutning för fördelning av vattnet om flera ansöker om

tillstånd till vattentäkt för bevattning ur samma vattentillgång. På dessa grunder besluter myndigheten att bevattningssammanslutning ska bildas.

Myndigheten har beaktat naturvårdslagen och finner att tillståndshavarens verksamhet inte leder till långsiktig minskning av naturresurserna eller den biologiska mångfalden. Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet konstaterar att förutsättningar för tillstånd föreligger enligt 6 kap. 4 § vattenlagen med beaktande av givna villkor. Likaså finner myndigheten att förutsättningar för tillstånd finns enligt 22 - 24 § miljöskyddslagen, beaktat att beslutsvillkoren givna med stöd av 25 och 26 §§ miljöskyddslagen och 6 kap. 23 § vattenlagen uppfylls. Då miljötillståndet innehåller stränga villkor så att väsentlig olägenhet på vattenmiljön inte uppstår konstaterar myndigheten att nyttan av att vattenföretaget får utföras på den avsedda platsen är större än den skada, men eller annan förlust av förmån som kan följa av att företaget tillåts. Villkoren har utformats i syfte att tillse att ändamålet med verksamheten nås med minsta olägenhet för miljön, utan att kostnaderna för dessa hänsyn medför att företaget omöjliggörs. Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet beviljar därmed Göran Jansson, Jan Mattsson och Matts Toivonen miljötillstånd för bevattningssvattenuttag ur Bjärströms träsk i Finström.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs en avgift i enlighet med punkt 14.2 taxa för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, godkänd av Ålands landskapsregering genom beslut nr 30/2007.

Avgiften delas på de sökande och faktureras separat.

Täkt av ytvatten 20 000-200 000 m ³ /år	€	420
Annonskostnad	€	259,56
Totalt *	€	679,56

* Annonskostnad för delgivning av beslutet tillkommer.

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Besväransvisning

Detta beslut har upprättats i fyra likalydande exemplar. Ett exemplar sänds till vardera sökanden med mottagningsbevis och ett arkiveras i arkivet hos Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet,

Ordförande Ulrika Karlsson
Prövningsnämnden

Föredragande Mats Westman
Miljöhandläggare

ÄRENDEHANTERING

Ansökan

Ansökan har anhängiggjorts hos Ålands miljöprövningsnämnd **28.10.2005**.

Ärendet har genom 5 § landskapslag (2007:129) om införande av lagstiftningen om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet överförts från Ålands miljöprövningsnämnd till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet 01.01.2008.

Delgivning av ansökan

Ansökan delgavs offentligt under tiden 13 oktober- 3 november 2008 på Finströms kommunkansli, Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets samt Ålands landskapsregerings anslagstavlur. Delgivning gjordes också genom annons i tidningen Åland 10.10.2008. I delgivningen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Inga yttranden har inkommit under kungörelsetiden.

Utlåtanden

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet har begärt och erhållit utlåtande enligt nedan:

- Jordbruksbyrån, Ålands Landskapsregering 08.09.2008
- Projekterings- och vattenenheten, Ålands Landskapsregering 25.09.2008
- Fiskeribyran, Ålands Landskapsregering 25.09.2008

Bemötande

Sökanden har beretts tillfälle att yttra sig över sådant som tillförts ärendet av annan än sökanden.

Delgivning av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet delges offentligt på Finströms kommuns, Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets samt Ålands landskapsregerings anslagstavlur och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på kommunkansliet, Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets kansli och vid Ålands landskapsregerings registratorskansli. Beslutet finns även tillgängligt på internet på Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets hemsida, www.miljohalsoskydd.ax. I delgivningen framgår att sakägare kan anföra besvär över lagligheten av beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.

BESVÄRSANVISNING

Besvär över beslut som fattats av Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet kan enligt 19 § LL (2007:115) om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet anföras av sakägare hos Ålands förvaltningsdomstol senast trettio dagar räknat från den dag då beslutet delgavs ändringssökanden.

En sakägare anses ha blivit delgiven beslutet sju dagar efter den dag som anges som postningsdag i beslutet, eller sju dagar efter publiceringsdatum för annons i en på orten allmänt utkommande tidning om något annat inte framgår av ett mottagningsbevis.

Av besvärsskriften ska framgå

- ändringssökandens namn, hemkommun, postadress och telefonnummer,
- vilket beslut besväret gäller, på vilken punkt i beslutet som ändring söks, vilka ändringar som borde göras och på vilken grund besväret anföras.

Om det är en laglig representant för ändringssökanden eller ett ombud som för ändringssökandens talan, eller om besvärsskriften har satts upp av någon annan, ska också dennes namn och hemkommun uppges i besvärsskriften.

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden eller av dennes lagliga representant eller ombud. Ombudet ska bifoga en fullmakt till besvärsskriften.

Till besvärsskriften ska beslutet i original eller en kopia av beslutet bifogas. Dessutom ska de handlingar som ändringssökanden åberopar till stöd för sina yrkanden bifogas, om dessa inte redan tidigare har lämnats till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

Besvärsskriften ska lämnas till:

Besöksadress: Ålands förvaltningsdomstol
Torggatan 16
Mariehamn

Postadress: Ålands förvaltningsdomstol
PB 31
AX-22 101 Mariehamn

Telefon: 010 3650265